

Spade er en af de Ting i Danmark, som vi fremfor alt kunne tro paa og stole paa, og som skal være med til at bygge Danmarks Fremtid op, hvis det overhovedet har nogen Fremtid, hvis ikke indre Tvedragt og Politikkernes Slethed skal udlette dette Folk. — Men jeg gaar over til det Lovforslag, som her ligger for. Jeg vil da først gerne udtale mig en lille Smule om Sukkerstaten. Det er, alt som Diskussionen er skredet frem, efterhaanden blevet ret tydeligt, hvorledes det forholder sig med den, at det er en Skat, der paa de nederste Trin af Samfundet ikke indbringer forholdsvis meget, men mere og mere, efterhaanden som man stiger opad. Man kunde tegne en Kurve, en krum Linie, som betegnede Stigningen, og denne Linie vilde da gaa et langt Stykke Vej i det mindste parallel med en anden Kurve, man kunde tegne, og som betegnede Indtægternes Stigning nedensfra opad. Men der vilde komme et Punkt, hvor de ikke længere fulgtes ad, hvor man havde naaet Maksimumsforbruget for den enkelte Person, hvor altsaa denne Kurve maatte bøje til Side, medens den anden Kurve vilde stige voldsomt opad. Men da nu Forholdet er saadant, at Forslagsstillerne utvivlsomt have haft den Tanke, de gentagne Gange have udtalt — og der er ikke fjærneste Grund til at drage det i Tvivl — at de ville have Sukkertolden ophævet for at bringe de mindre velstillede i Samfundet Hjælp i deres økonomiske Nød, rejser der sig straks det Spørgsmaal: Var der ikke en Mulighed til Stede, kunde der ikke findes et eller andet Middel af finanskyndige Folk, hvorved man kunde opnaa den Hensigt fuldt ud, og paa den anden Side ikke ophævede den Afgift, som de velstillede burde betale og efter min Mening bør betale, fordi dette Forbrug er et godt Skatteobjekt, som er ganske bekvemt at komme i Lag med, og som er let at overskue? Var der ikke, siger jeg, en Maade, hvorpaa man kunde opnaa Hensigten, at faa fattigfolk befriede for den trykkende Forøgelse af deres Betaling for Sukkeret ved Sukkerstaten, og som derimod ikke staaede den Velhavende? Her er det nu, at jeg med al den Ungsteligheid, som en Ikke-Finansmand maa føle i et saadant Øjeblik, alligevel vover at stille en Tanke frem til Overvejelse af de langt kyndigere Mænd end jeg, der ville komme i det Udvalg, som maatte blive nedsat derover. Jeg vil spørge, om det ikke var muligt at hæve Sukkertolden fuldstændig, som foreslaaet — men inden jeg taler om, hvad jeg vil foreslaa, maa jeg indstykke, at dette Forslag i og for sig, set fra begge Sider, haade fra

Sukkertoldens og fra Ulstattens Side, er mig saa kært, forekommer mig at være saa paatrængende, at jeg ogsaa uden den Forandring, som jeg har tilladt mig at tale om, vil acceptere det og gøre mit for at faa det fremmet. Min Tanke var den, om man ikke kunde hæve Sukkertolden fuldstændig og i Stedet for indføre en Sukkerstat paa de velhavende i Samfundet. Man vilde derved ikke komme ind paa Spørgsmaalet om en Formueskat; det vilde dette ikke være, og det tilsigter jeg paa ingen Maade. Jeg tror virkelig, at d'Hr. have Ret, som fra deres rige Erfaring i Toldsjager sige, at hvis man vil knytte det mindste Forslag af den Art hertil, vil man med det samme dræbe Sagen. Men dette skulde ikke være en Formue- og Indkomststat, men det skulde være en Sukkertoldophævelseserstatningsstat, eller som man med et kortere Ord fremtidig vilde kalde en Sukkerstat, som skulde lægges paa de velhavende paa den Maade, at man ganske simpelt skar over paa et eller andet Punkt, som jeg ikke er i Stand til at angive, da jeg mangler alle statistiske Materialer, og selv det ere jo ogsaa de lærde uenige om. Jeg veed heller ikke en Gang, hvor meget af Sukkertoldens Beløb man ønskede at redde, men lad os sige, at man ønskede at redde Halvdelen. Det forekommer mig ikke, at det vilde være en uoverkommelig Opgave for Folk, der havde Indsigt i finansielle Forhold, i Skatteforhold og Statteopkrævningsforhold, at trække en Grænse. Lad os vælge rent i Blinde, 1,200 eller 1,500 Kr., og sige: Den, der har mindre i Indtægt, faar i Fremtiden sit Sukker betydelig billigere, 10 Dre billigere; men den, der har mere i Indtægt, kommer ikke til at betale mere derfor, end han nu betaler; det bliver altsaa ikke nogen ny Skat, han kommer til at betale, men omtrent det samme, som han nu betaler, men han kommer til at betale den, ikke til sin Urtekrammer eller det Sukkerhus, der sender ham sin Kontrabog en Gang om Maanedene, men til en Statteopkræver, der kommer, jeg tænker f. Eks. en Gang hvert Hjerdingaar. Jeg hører, at der læs rundt omkring ad dette Forslag, og jeg forstaar ogsaa meget godt, at der kan være en Smule Komik over Situationen, naar jeg kommer med et saadant Forslag, men jeg tror alligevel, at det var en Tanke, som det Udvalg, der kommer, skulde prøve, og jeg tror, at det vilde være interessant — i hvert Fald vilde det interessere mig — om Finansministeren med et Par Ord vilde sige, om en saadan Tanke er absurd eller ikke. Man vil jo ganske vist indvende derimod, at saa vil man i Virkelig-